

JUŽNÁ AMERIKA

oblasti a štáty

BRAZÍLIA A GUYANSKÁ OBLASŤ

- Guyana** – angličtina – **Georgetown**
- Surinam** – holandština – **Paramaribo**
- Francúzska Guyana** – francúzština – **Cayenne**
- Brazilia** – portugalčina – **Brasília**

Guyanská oblasť

- chudobné krajiny
- Surinam a Guyana – dodávatelia bauxitu na svetový trh
- Francúzska Guyana- raketová odpaľovacia základňa (Kourou)
- riedko osídlené
- pestovanie cukrovej trstiny, banánov
- závislé od zahraničných spoločností

BRAZÍLIA

- Hlavné mesto : **Brasília** (2 000 000 obyv.)
- Rozloha: **8 547 000 km²** (5. miesto na svete)
- Počet obyvateľov: **169 500 000**

- federatívna prezidentská republika,
- tvorí ju 26 štátov + federatívny dištrikt hl. mesta Brasília,
- najvyspelejší štát kontinentu (spolu s Argentínou a Čile),
- tvoria ju 2 geografické oblasti:
 - Amazonská nížina
 - Brazílska vysočina
- najväčšia súvislá oblasť tropických pralesov na svete s rozlohou 4 mil. km²,

- **obyvateľstvo** – ½ európskeho pôvodu
- ½ miešanci Európanov, Afričanov
a pôvodných obyvateľov,
- takmer 300 tisíc indiánov – delia sa na 200 etnických skupín
- 80% obyvateľov žije v mestách,
- **jazyk** – portugalský (zjednocovací prvok),
- **rímsko-katolícke náboženstvo** - - // -- ,
- **najväčšie mestá** – aglomerácie – Sao Paolo (18,5 mil.), Rio de Janeiro (11,8 mil.), Belo Horizonte (3,650 mil.), Porto Alegre (3,2 mil.).

- vďaka svojim zásobám **nerastným surovín** sa **zaraďuje k najbohatším krajinám sveta** a aj napriek tomu **patrí k jedným najzadlženejších štátov sveta,**
- **vzácne drevo, zlato, diamanty, železná ruda (1. miesto na svete), bauxit, urán, uhlie**
- hlavné stredisko ťažobného priemyslu - **Belo Horizonte,**
- vyrábajú tu tzv. **gasalkohol** – je to technický lieh z cukrovej trstiny, ktorý **nahrádza nedostatok ropy,**
- 90 % elektrickej energie – **vodné elektrárne.**

- **poľnohospodárska pôda** zaberá 30 % plochy,
- latifundiá – **trhové veľkostatky, plantáže** a zahraničné **monopoly** zaberajú 80 % výmery poľnohospodárskej pôdy,
- **svetové prvenstvo** v zbere kávy, cukrovej trstiny, banánov, pomarančov a manioku,
- **na druhom mieste** v chove **dobytka,**
- **na popredných miestach** v chove oviec a koní,
- **pre vlastnú spotrebu** – kukurica, ryža, pšenica,
- **poľnohospodárstvo** tvorí takmer polovicu **brazílskeho exportu.**

- **Manaus** - najväčší riečny prístav,
- je dostupný oceánskym lodiam aj keď je od ústia Amazonky vzdialený až 1600 km,
- **cestovný ruch** - Brazílsky karneval,
- pláž Copa Cabana v Rio de Janeiro,
- **environmentálne problémy**
 - nadmerné využívanie zdrojov surovín,
 - výstavba ciest a priehrad,
 - rýchle zmenšovanie plochy dažďových pralesov v Amazónii.

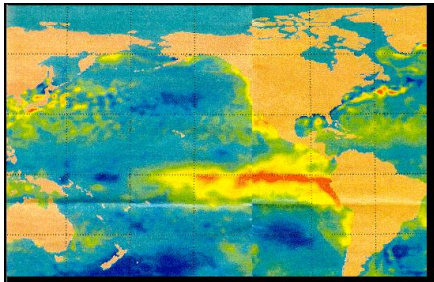
ANDSKÉ ŠTÁTY

- **Venezuela, Chile** - prevládajú belosi,
- v iných štátoch prevládajú Indiáni a miešanci,
- **Kolumbia** a **Peru** – veľké problémy s obchodom s narkotikami,
- v **Ekvádore** sa nachádza vyhasnutá sopka Chimborazo a činná sopka Cotopaxi,
- pobrežie je ovplyvňované známym klimatickým javom **El Niño** - vyvoláva záplavy na pobreží a katastrofálne suchá vo vnútrozemí,
- **súostrovie Galapágy**, ktoré majú po celý rok veľmi príjemné prostredie.

Klimatický jav El Niño - ide o vzájomné pôsobenie atmosféry a Tichého oceánu. V lete pred nástupom El Niña silnejší juhovýchodný pasát spôsobí vzostup hladiny oceánu severne od rovníka až o 30 cm. **Počas El Niña sa teplá voda vráti k rovníku** a zapríčiňuje, že **teplota stúpane o 5 - 6 stupňov** oproti normálu. To je približne na 28°C.

Farebná škála od žltej po bordovú **predstavuje oteplenie vody** oproti normálu o 5-6 °C. Najhrozivejšie to vyzerá pri južnej Amerike

- v **Peru** **priemerné zrážky neprevyšujú 45 mm**,
- jazero **Titicaca** bolo **posvätným morom Inkov**,
- **prevaha miešancov a indiánov**,
- vysoký počet obyvateľov je zamestnaných
v **poľnohospodárstve**,
- táto oblasť hrá dôležitú úlohu v **obchode**
s **narkotikami**.

- **Venezuela**, je po Mexiku, **najväčší producent**
ropy v Latinskej Amerike,
- ťaží sa hlavne v zátok Maracaibo,
- ropa a ropné výrobky tvoria 80% vývozu krajiny,
- **Chile** a **Peru** - **svetové rybárske veľmoci**,
- od r. 1998 – dohoda o spolupráci medzi EÚ a
Andským spoločenstvom národov.

LAPLATSKE ŠTÁTY

Paraguaj – Asunción

Uruguaj – Montevideo

Argentina – Buenos Aires

- sú súčasťou **hospodárskej spolupráce**
MERCOSUR – Argentína, Brazília, Paraguaj, Uruguaj, Chile,
- **Uruguaj** a **Paraguaj** - **hospodársky málo vyspelé štáty**,
- dominantné postavenie má
poľnohospodárstvo,
- **Paraguaj** založili Španieli ako **jezuitský štát**
- v **Uruguaji** žije **91 % obyvateľov v mestách**.

- **ARGENTÍNA** – Buenos Aires,
- **najpriemyselnejším štátom tejto oblasti**,
- **dominantný priemysel** – **potravínarský** + textilný, strojársky, odevný, elektrotechnický,
- patrí k nej aj **Patagónia**,
- **90 % obyvateľov sú potomkovia Európanov**,
- **88% obyvateľov žije v mestách**,
- **najdôležitejším regiónom Argentíny** je **Pampa**, pretože **je dobytkárskou veľmocou**.